

TŘI KRÁLOVÉ

Vypravěč:

Finy patřil k lidem, kteří byli stále na cestách. Bavil lidi svými žerty a kouzly. Uměl hrát na loutnu jako nikdo jiný v celé zemi. Lidé ho k sobě často zvali a on se pak mohl dosyta najíst. Pak ale přišla zima a prsty mu promrzly na kost tak, že nemohl rozehrát struny loutny. Nikdo mu neotevřel dveře. Nikdo ho nikam nezval. Měl hlad, byl sám a bylo mu smutno u srdce. Brodil se hlubokým sněhem a široko daleko nebylo vidět žádné stavení. Najednou uviděl temnou postavu, která také kráčela bílou rovinou. Finy zajásal a zavolal na něj, jak nejhlasitěji mohl. Cizinec se zastavil. Když se k němu Finy přiblížil, viděl, že to je starý hubený muž v rozedraných šatech. Byl slepý.

Stařec Arne:

Kdo jsi?

Finy:

Jsem Finy, loutnista.

Stařec Arne:

Finy! Ty jsi ten král loutnistů! Znam tě. Jednou jsi překrásně na jedné svatbě.

Finy:

To už je dávno. Ale ty, kdo jsi ty?

Stařec Arne:

Já jsem Arne. Někteří mi říkají žebravý král.

Vypravěč:

Finy si vzpomněl na jednoho starého slepého vypravěče příběhů. Říkalo se mu tak, protože žebral s takovou důstojností, že lidé vůbec nevnímali, že mají před sebou obyčejného žebráka. A se svou bílou bradou a šedivými vlasy opravdu jako král vypadal.

Stařec Arne:

Chlapče, co tě žene světem v tuto roční dobu?

Finy:

Zimní slunovrat a slavnost, která se bude konat na králově dvoře. Snad tam budu moci zahrát a zahřát se, neboť mé prsty jsou docela ztuhlé zimou.

Stařec Arne:

Nu, neznáš krále. – Alespoň máme stejnou cestu. Pojď, dej mi ruku, půjdeme dál spolu.

Vypravěč:

Bylo to namáhavé, při každém kroku se propadli a vtiskli do sněhu vratkou stopu.

Stařec Arne:

Hraješ sice jako král, ale kašeš a máš ledové ruce. Není dobře, že jsi tolik venku.

Finy:

To se změní, až přijdeme na zámek. Už se těším! To bude svátek!

Vypravěč:

Vyšla hvězda, velká a zářivá a ti dva šli mlčky jasnou nocí. Pak Finy poprosil:

Finy:

Arne, vyprávěj mi nějaký příběh!

Stařec Arne:

Sám život je plný příběhů a možná spolu zažijeme ten nejpodivuhodnější.

Vypravěč:

Oba šli mlčky dál pohrouženi do svých myšlenek. Copak to nebyl překrásný příběh, že se této noci vůbec potkali? Konečně dorazili ke slavnostně osvětlenému zámku. Když zabušili na vrata, otevřeli jim a odkázali je ke stolu – stranou od královské tabule. Arne a Finy se hladově vrhli na vybrané pokrmy. Po chvíli Finy zašeptal:

Finy:

Arne, je mi zima a moje ruce jsou stále ztuhlé zimou.

Vypravěč:

U svátečně prostřených stolů seděli vznešení lidé, kteří kývali na všechno, co král řekl. Seděli strnule, nakloněni dopředu a nikdo se neodvážil hlasitě promluvit. Jen jednou zaznělo hlasitě: „Ano, výsosti!“ A pak bylo zase vše v hrobovém tichu. Finy zašeptal:

Finy:

Ticho venku bylo mnohem krásnější. Podívej se na toho rozmrzelého krále. Šíří kolem sebe led.

Král:

Mluví se o nové hvězdě. To mě znepokojuje. Je to znamení pro mě vůbec příznivé?

Hofmistr:

Výsosti, je obtížné vyložit význam hvězdných znamení. Nová hvězda říká, že se objevil nový král. To však můžeš být jen ty. Dovol nám připít na tvé štěstí a blaho.

Král:

Ať kejklíři zahrají!

Vypravěč:

Všichni se podívali na Finyho a jeho loutnu. Znali ho a věděli, že je nejlepší. Finy rozpačitě zakašlal a pošeptal Arnemu:

Finy:

Nemůžu tady hrát... teď ne!

Vypravěč:

Král netrpělivě přešlapoval. Finy tedy sáhl do strun, ale zaznělo to tak pronikavě a falešně, že se všichni začali pošklebovat. Arne však povstal a řekl:

Stařec Arne:

Výsosti, Finy je ten nejlepší loutnista v kraji. Ale jeho prsty jsou zmrzlé zimou. Doufali jsme, že zde najdeme trochu tepla. Měj s ním trpělivost!

Král:

K čemu je mi dobrý hráč, který neumí hrát! A žebráky nesnáším. Ať hraje, jinak na vás poštvu psy!

Finy:

Tady je zima. Odcházím!

Vypravěč:

Finy vstal, vzal svou loutnu a odkráčel do zimy, aniž se ohlédl. Arne ho následoval.

Stařec Arne:

Finy, už nemáme sílu vrátit se zpátky. Je to příliš daleko a nikdo jiný tu nebydlí.

Finy:

Arne, pojď, půjdeme za tou hvězdou, která září na nebi.

Vypravěč:

Arneho oči už se nedívali tak prázdně jako předtím. Odrážela se v nich jasná záře. Podivně řekl:

Stařec Arne:

Vidím světlo! Já vidím!

Vypravěč:

Finy se zaradoval, vzal ho za ruku a vedl ho vpřed. Pak ale zaslechli dusot koní, který se stále blížil. Zůstali stát a tiše čekali.

Král:

Zatkněte je! Urazili mě. To si odpykají.

Vypravěč:

Sluhové seskočili z koní a Arne natáhl ruce, aby se dal spoutat.

Stařec Arne:

Králi, nic jsme neudělali. Ale možná jsi náš zachránce. Je tu zima a není tu nikdo, kdo by se nás ujal.

Král:

A kam jste vůbec chtěli jít?

Finy:

Jdeme za hvězdou. Nevidíš, jak září? Jestli chceš, můžeš jít s námi!

Vypravěč:

Král byl zmaten. Podíval se na hvězdu, pak na oba poutníky a poslal své sluhy zpátky na zámek.

Král:

Zvláštní, ale mám chuť jít s vámi.

Vypravěč:

Král seskočil s koně a tři králové teď společně kráčeli zářící stopou. Zastavili před jed-

nou chudobnou chýší. Král překvapeně řekl:

Král:

Tenhle dům jsem tu ještě nikdy neviděl. Kdo tu bydlí?

Vypravěč:

Arne zabouchal na dveře. S vrzáním se otevřely a oni udiveně nahlédli dovnitř. Ani stůl, ani skříň, ani postel. Jen nějaká žena se skláněla nad jeslemi. Když přistoupili cizinci blíž, uviděli v nich dítě. Bylo zabalené jen v plenkách a venku mrzlo. Arne si přešel rukou po tváři a překvapeně zvolal:

Stařec Arne:

Dítě, já tě vidím! Vychází z tebe světlo!

Vypravěč:

Vzal ovčí kůži, kterou měl na ramenou, a opatrně do ní dítě zabalil. Finy zase sáhnul po loutně a hrál, jako nikdy předtím. Všichni naslouchali. Když přestal, sáhl král po zlatém řetězu, který mu visel kolem krku, a položil jej dítěti k nohám. Pak mu beze slova odevzdal všechny šperky, na kterých ještě před chvílí tolik lpěl.

Král:

Nevěděl jsem, že jsou v mé říši tak nuzní lidé. Pojďte se mnou do zámku. Mám tam dost místa. Ode dneška budu dbát na to, aby nikdo v mé říši netrpěl nouzí.

Vypravěč:

Když se společně vraceli, řekl Arne Finymu:

Stařec Arne:

Už víš, proč jsme šli tak dlouho studenou nocí?

Finy:

Arne, tenhle nádherný příběh mi vypravovat nemusíš. Bude to ale tvůj nejlepší.

(Autor a zdroj neznámý, přeloženo z němčiny)